

Ministerstvo financí

Č.j.: MF-30655/2026/1101-10

A.

**Makroekonomický rámec, fiskální politika a výdajový rámec
na rok 2027**

Obsah

1	Úvod a shrnutí.....	1
2	Makroekonomický rámec.....	2
2.1	Předpoklady budoucího vývoje	2
2.2	Makroekonomický vývoj v České republice.....	4
2.3	Nezávislé ověření makroekonomického rámce.....	7
3	Fiskální politika a veřejné finance	9
3.1	Očekávané hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2026	9
3.2	Predikce hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2027	10
4	Citlivostní analýza	13
4.1	Pomalejší ekonomický růst v EU v roce 2027	13
4.2	Nárůst domácí úrokové míry	14
5	Výdajový rámec na rok 2027	15

Seznam tabulek

Tabulka 1.1: Predikce základních makroekonomických indikátorů	1
Tabulka 2.1: Ověření makroekonomického rámce nezávislými prognózami	7
Tabulka 2.2: Porovnání prognóz Ministerstva financí a Evropské komise	8
Tabulka 3.1: Saldo a dluh sektoru vládních institucí	9
Tabulka 4.1: Scénář I. – pomalejší růst ekonomiky EU v roce 2027	13
Tabulka 4.2: Scénář II. – vyšší úrokové sazby	14
Tabulka 5.1: Odvození výdajového rámce na rok 2027	16

Seznam obrázků

Obrázek 2.1: Reálný hrubý domácí produkt eurozóny	2
Obrázek 2.2: Cena ropy Brent	3
Obrázek 2.3: Měnový kurz CZK/EUR	3
Obrázek 2.4: Reálný hrubý domácí produkt	4
Obrázek 2.5: Spotřebitelské ceny	5
Obrázek 2.6: Zaměstnanost	5
Obrázek 2.7: Míra nezaměstnanosti	5
Obrázek 2.8: Objem mezd a platů	6
Obrázek 2.9: Saldo běžného účtu platební bilance	6
Obrázek 3.1: Saldo veřejných financí	12
Obrázek 3.2: Zadlužení veřejných financí	12

1 Úvod a shrnutí

I přes zvýšené geopolitické napětí kvůli konfliktu na Blízkém východě a narušení obchodních tras v Hormuzském průlivu se ve světové ekonomice zatím neprojevují výraznější sekundární inflační tlaky a spotřebitelská důvěra zůstává solidní. Oživování investiční aktivity ohrožují nejen nejistoty spojené s válkou na Blízkém východě, ale i opětovné utahování měnových podmínek ze strany řady centrálních bank v reakci na zhoršené inflační výhledy.

Česká ekonomika by měla i nadále pokračovat v solidním růstu. Letos podle makroekonomického rámce poroste o 1,9 % a v příštím roce o 2,4 %. Meziroční inflace by se v celém horizontu rámce měla udržet v tolerančním pásmu ČNB.

Hospodaření **veřejných financí** je v roce 2026 a 2027 ovlivněno nárůstem investic v oblasti dopravní infrastruktury a ob-rany. Ve výsledku bude **fiskální politika** nastavena expanzivně. Podle novelizovaného zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti se nastavení veřejných financí odvíjí od obsahu Fiskálně-strukturálního plánu. Fiskálně-strukturální plán počítá na rok 2027 s deficitem těsně pod 3 % HDP, přičemž jeho navýšení umožňuje aplikace národní únikové doložky na obranu, která byla Radou EU schválena v létě 2025.

V roce 2026 by hospodářský růst mohl dosáhnout 1,9 %. Dynamika bude tažena výlučně domácí poptávkou, kte-rou však bude brzdít zvýšená nejistota a nárůst cen ener-gií kvůli konfliktu na Blízkém východě. Kromě pokračují-cího růstu spotřeby domácností dojde k oživení investiční aktivity firem. To vše navýší objem dovozu. Strana vývozu bude těžit z rostoucího objemu průmyslových zakázek, dynamiku však budou limitovat zvýšené obchodní bari-éry. Hospodářský růst by mělo tlumit i snižování sklado-vých zásob. **V roce 2027 by mohl HDP vzrůst o 2,4 %** díky pokračujícímu růstu domácí ekonomické aktivity. Saldo zahraničního obchodu by mělo k dynamice HDP i přes zrychlení hospodářského růstu hlavních obchodních part-nerů nadále přispívat negativně, a to vlivem očekávaného doplňování skladových zásob.

Průměrná míra inflace by měla **v roce 2026** dosáhnout **2,2 %**. Protiinflačně bude působit zejména převedení fi-nancování poplatku za podporované zdroje energie na

státní rozpočet, silnější koruna, pokles cen potravin a re-striktivní nastavení měnové politiky. Opačným směrem budou působit vyšší ceny ropy v důsledku konfliktu na Blízkém východě, stejně jako pokračující rychlý růst mezd a nákladů na bydlení. **V roce 2027** by se průměrná inflace měla **zvýšit na 2,7 %**, zejména vlivem zdražení spotřebi-telských cen elektřiny a plynu, přetrvávajícího silného růstu mezd a imputovaného nájemného, zatímco předpo-kládaný pokles cen ropy bude inflaci tlumit.

Na **trhu práce** se i přes dílčí ochlazení nadále projevují ne-rovnováhy související s nedostatkem pracovníků. Po-ptávka po práci je nadále tažena především službami a stavebnictvím, naopak v průmyslu k oživení zatím nedo-šlo. **Míra nezaměstnanosti** by se měla **letos zvýšit na 3,0 %** a **v příštím roce klesnout na 2,8 %**. Přetrvávající ne-soulad mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce nedo-volí výraznější zpomalení dynamiky objemu mezd a platů. Reálné výdělky by se měly zvýšit v letošním i příštím roce.

Tabulka 1.1: Predikce základních makroekonomických indikátorů

		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
											predikce
Nominální hrubý domácí produkt	<i>mld. Kč, b.c.</i>	5 476	5 889	5 828	6 308	7 050	7 660	8 069	8 573	8 969	9 531
	<i>růst v %, b.c.</i>	5,7	7,5	-1,0	8,2	11,8	8,6	5,3	6,2	4,6	6,3
Reálný hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	2,8	3,6	-5,3	4,0	2,8	0,0	1,3	2,6	1,9	2,4
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	3,5	3,1	-6,4	4,2	0,5	-2,6	2,4	2,7	2,7	2,6
Spotřeba vládních institucí	<i>růst v %, s.c.</i>	3,5	2,6	4,1	1,5	0,4	3,2	3,1	2,2	1,7	2,3
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	8,9	7,5	-4,8	6,7	6,3	4,2	-2,3	3,1	4,7	2,7
Příspěvek čistých vývozu k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-1,1	0,1	-0,6	-2,8	-0,3	2,6	0,9	-0,6	-0,3	-0,4
Příspěvek změny zásob k růstu HDP	<i>p.b., s.c.</i>	-0,5	-0,4	-1,2	2,8	1,2	-3,0	-0,7	0,7	-0,7	0,3
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	2,8	3,8	4,5	4,0	8,7	8,6	4,0	3,5	2,7	3,7
Průměrná míra inflace	<i>%</i>	2,1	2,8	3,2	3,8	15,1	10,7	2,4	2,5	2,2	2,7
Zaměstnanost (národní účty)	<i>růst v %</i>	1,2	-0,1	-2,3	1,0	1,0	1,6	0,6	1,3	0,8	0,1
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	2,2	2,0	2,6	2,8	2,2	2,6	2,6	2,8	3,0	2,8
Objem mezd a platů (dom. koncept)	<i>růst v %, b.c.</i>	9,6	7,9	0,4	7,2	9,1	8,8	6,1	7,3	7,8	6,2
Saldo běžného účtu	<i>% HDP</i>	0,4	0,3	1,8	-2,1	-4,7	-0,1	1,7	0,7	-0,4	-0,4
Předpoklady:											
Měnový kurz CZK/EUR		25,6	25,7	26,4	25,6	24,6	24,0	25,1	24,7	24,3	24,1
Dlouhodobé úrokové sazby	<i>% p.a.</i>	2,0	1,5	1,1	1,9	4,3	4,4	4,0	4,3	4,7	4,7
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	71	64	42	71	101	82	81	69	86	73
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	1,8	1,6	-6,1	5,2	3,7	0,6	1,0	1,3	0,9	1,4

Zdroj: MF ČR: Makroekonomická predikce ČR (srpen 2026).

2 Makroekonomický rámec

Makroekonomický rámec návrhu státního rozpočtu na rok 2027 vychází z Makroekonomické predikce Ministerstva financí ze srpna 2026.

Makroekonomický rámec vychází z nejpravděpodobnějšího scénáře budoucího vývoje založeného na datech, opatřeních a politikách známých v srpnu 2026. Budoucí vývoj je nicméně zatížen množstvím **rizik**, která v úhrnu považujeme za **vychýlená směrem dolů**. Hlavním rizikem predikce je výraznější **narušení globálních dodavatelských řetězců** související s déletrvajícím konfliktem na Blízkém východě či jeho eskalací. Případná eskalace konfliktu by se promítla do **vyšší volatility cen ropy a zemního plynu**. Významným rizikem je aktuální relativně **nízká naplněnost zásobníků plynu v ČR i EU**, k čemuž přispívá i vyšší konkurence ze strany asijských ekonomik, které byly silně zasaženy výpadkem dodávek z oblasti

Hormuzského průlivu. Nejistotou pro globální hospodářství zůstává nastavení obchodní politiky předních světových ekonomik, zejména v oblasti **cel a dalších překážek v mezinárodním obchodě**. Tyto faktory mohou tlumit dynamiku světového obchodu a dále oslabovat zahraniční poptávku. Nadále přetrvává riziko **zhoršení bezpečnostní situace v Evropě** v souvislosti s pokračující ruskou agresí vůči Ukrajině. Nejistoty jsou rovněž spojeny se **zelenou transformací**, narůstající četností a **intenzitou extrémních klimatických jevů** a také s **energetickou náročností české ekonomiky** a její závislosti na dovozech. Rizika pro predikci představují **případné změny v nastavení fiskálních politik** a **navyšování obranných výdajů v zemích EU**.

2.1 Předpoklady budoucího vývoje

2.1.1 Vnější prostředí

Ekonomika **Spojených států amerických** vzrostla v 1. polovině 2026 meziročně o 2,4 %. Tvorba pracovních míst zpomalila, nezaměstnanost však zůstává nízká a pokračující růst pracovních příjmů nadále podporuje spotřebu domácností.

Očekáváme, že v roce 2026 HDP vzroste o 2,1 %. Ve druhé polovině roku bude hospodářskou aktivitu brzdit zejména dopad předchozího růstu cen energií na kupní sílu domácností spolu s vysokými náklady financování, zatímco investiční aktivitu budou nadále podporovat výdaje na zařízení, software a výzkum. V roce 2027 by odeznívání energetického šoku mělo tempo růstu mírně zrychlovat, na druhou stranu relativně vysoké úrokové sazby mohou mírně tlumit investiční aktivitu, proto očekáváme stabilní tempo růstu, a sice 2,1 %.

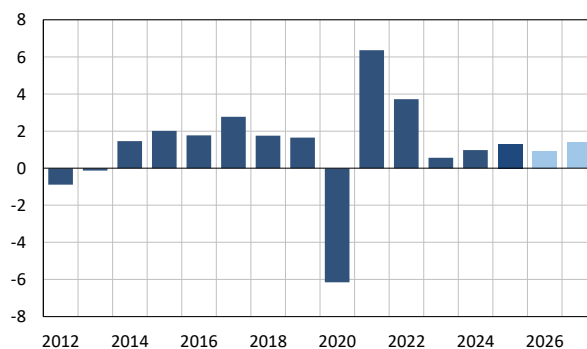
Ekonomika **eurozóny** se v 1. polovině roku meziročně zvýšila o 0,7 %, k čemuž přispěly spotřební výdaje domácností díky odolnému trhu práce. Dynamika byla pozitivně ovlivněna především ekonomickým růstem Irska a Španělska. Naopak Německo, Francie a Itálie zaznamenaly shodně relativně slabší růst.

Růst spotřebitelských cen v důsledku konfliktu na Blízkém východě postupně zrychloval. Evropská centrální banka v červnu v reakci na očekávané proinflační dopady energetického šoku zvýšila základní úrokovou sazbu o 0,25 p. b., v červenci ji ponechala beze změny. Její další postup bude záviset na vývoji inflačního výhledu, včetně míry a perzistence nepřímých dopadů energetického šoku.

Fiskální politika by měla růst podporovat zejména prostřednictvím vyšších výdajů na obranu a infrastrukturu, proti tomu však budou postupně působit konsolidační

opatření a ukončení čerpání prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost.

Obrázek 2.1: Reálný hrubý domácí produkt eurozóny
(růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: Eurostat. Výpočty a predikce MF ČR.

Očekáváme, že v roce 2026 vzroste HDP eurozóny o 0,9 %. Spotřebu domácností bude podporovat odolný trh práce a navzdory zvýšené inflaci i mírný růst reálných mezd. Prorůstově budou působit i investice a spotřeba vlády. Saldo zahraničního obchodu by růstovou dynamiku mělo tlumit, když strana vývozu bude limitována americkými cly i přetrvávající nejistotou ohledně jejich dalšího nastavení. Zvýšená domácí poptávka pak podpoří dovoz. V roce 2027 by měl ekonomický růst díky zmírnění napětí v globálních dodavatelských řetězcích a oživení zahraničního obchodu zrychlit na 1,4 %.

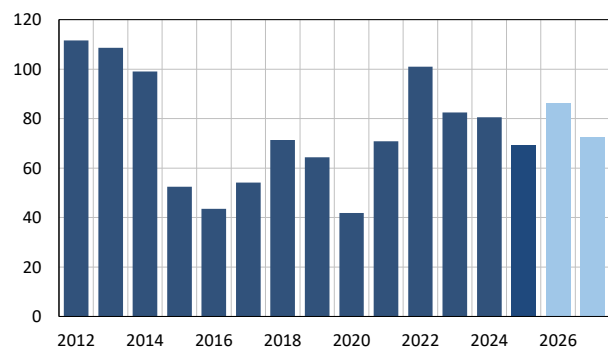
2.1.2 Cena ropy

Dolarová cena za barel ropy Brent se v 1. pololetí 2026 zvýšila meziročně o 27,4 % na průměrných 92 USD. Vývoj ceny je i nadále spojen s vysokou mírou nejistoty, především v souvislosti s vojenským konfliktem na Blízkém východě a přetrvávajícím omezením provozu v Hormuz-

ském průlivu. Mezi klíčové faktory patří další průběh konfliktu a zahraniční politika Spojených států amerických. Vliv politiky OPEC+ na cenu ropy je v krátkodobém a střednědobém horizontu v důsledku geopolitického vývoje spíše upozaděno. V delším období může schopnost tohoto uskupení ovlivňovat trh oslabovat rostoucí produkce v zemích mimo OPEC+ a obtíže některých členských zemí s dodržováním stanovených těžebních limitů. V horizontu predikce by měla cena ropy postupně klesat v souladu s vývojem cen na termínovém trhu a předpokládaným útlumem vojenských aktivit a obnovováním provozu v Hormuzském průlivu. Tempo poklesu však mohou tlumit přetrvávající logistická omezení, zvýšená bezpečnostní rizika a narušená produkční infrastruktura.

Obrázek 2.2: Cena ropy Brent

(USD/barel)

Zdroj: U. S. Energy Information Administration. Predikce MF ČR.

Za celý rok 2026 by průměrná cena barelu ropy Brent mohla meziročně vzrůst o 24,8 % na 86 USD. V roce 2027 by měla klesnout o 15,9 % na 73 USD.

2.1.3 Měnová politika a měnové kurzy

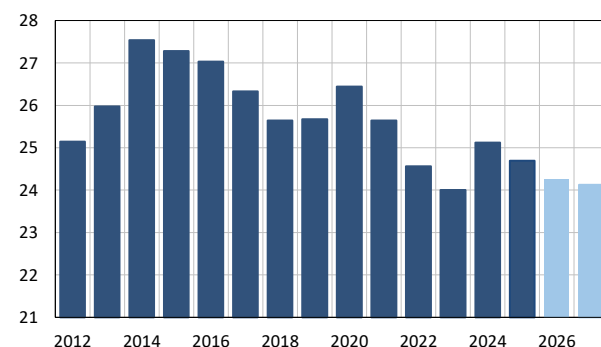
Česká národní banka v letošním roce zvýšila **dvoutýdenní repo sazbu** ze 3,50 % na 3,75 %. Komunikovaným důvodem byly přetrvávající domácí inflační tlaky, zejména zvýšená jadrová inflace, a riziko promítnutí sekundárních efektů energetického šoku do spotřebitelských cen v ČR.

Vývoj zmíněných faktorů by měl být rozhodující i pro budoucí nastavení úrokových sazeb ČNB.

Měnový kurz koruny vůči euru během 1. poloviny roku 2026 dosahoval v průměru 24,3 CZK/EUR, oproti stejnému období předchozího roku tak koruna posílila o 2,8 %. Nepřímo k apreciaci koruny přispělo globální oslabení amerického dolaru v roce 2025, přímo pak kladný úrokový diferenciál vůči eurozóně a pozitivní vývoj v domácí ekonomice. Naopak tlaky na oslabení koruny se projeví relativně slaběji vlivem její odolnosti vůči setrvalému zvýšenému geopolitickému napětí, zejména válečnému konfliktu na Blízkém východě.

Obrázek 2.3: Měnový kurz CZK/EUR

(průměr roku)

Zdroj: ČNB. Výpočty a predikce MF ČR.

Očekáváme, že kurz koruny bude nadále odrážet vývoj konfliktu na Blízkém východě, především očekávané dopady na inflační, potažmo úrokové, prostředí v ČR. S předpokládanou deeskalací konfliktu by koruna mohla mírně posílit, oporou by jí nadále měly být vyhlídky kladného úrokového diferenciálu vůči eurozóně i relativně silnějšího hospodářského růstu v ČR. Hlavním rizikem pro korunu je budoucí vývoj tržní rizikové averze. Za celý rok 2026 by tak kurz mohl dosáhnout v průměru 24,3 CZK/EUR, v roce 2027 by se pak koruna mohla obchodovat v průměru za 24,1 CZK/EUR.

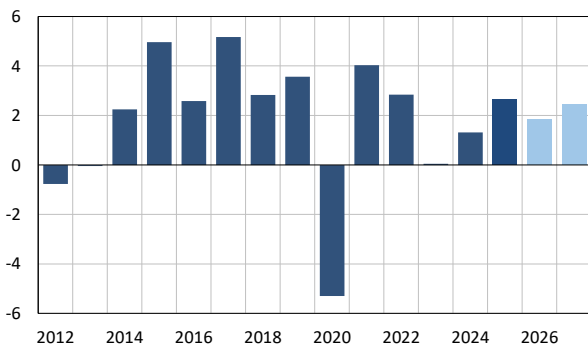
2.2 Makroekonomický vývoj v České republice

2.2.1 Ekonomický výkon

V 1. polovině letošního roku se růst české ekonomiky pohyboval poblíž 2 %, zejména zásluhou pokračujícího růstu spotřeby domácností a oživení firemních investic. Domácí poptávka by přitom měla podporovat hospodářskou aktivitu i ve zbytku roku. Za celý rok 2026 by tak hrubý domácí produkt mohl vzrůst o 1,9 %. V roce 2027 by se výkon ekonomiky měl zvýšit o 2,4 %.

Obrázek 2.4: Reálný hrubý domácí produkt

(růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Spotřeba domácností by se letos mohla zvýšit o 2,7 % a v roce 2027 o 2,6 %. Reálné příjmy domácností by s ohledem na přetrvávající napětí na trhu práce měly znatelně růst. Zvýšená volatilita cen energetických komodit i nejistota ekonomického vývoje ale patrně povedou ke zvýšené obezřetnosti ve výdajích domácností, což potvrzuje i vývoj spotřebitelské důvěry a maloobchodních tržeb. Pokles míry úspor bude výrazněji stimulovat výdaje domácností až v příštím roce, přesto by ale měla míra úspor setrvat výrazně nad svým dlouhodobým průměrem.

Růst **spotřeby sektoru vládních institucí** by v letošním roce mohl zpomalit na 1,7 %. Vedle rozpočtového provizoria v 1. čtvrtletí, změnou strukturou výdajové strany státního rozpočtu (včetně metodické úpravy v oblasti sociálních dávek) a zvolněním dynamiky růstu zaměstnanosti v sektoru vládních institucí se na pomalejší dynamice projeví i konec Národního plánu obnovy. Zrychlení růstu na 2,3 % v roce 2027 pak reflektuje vyšší výdaje v oblastech infrastruktury, zdravotnictví a obrany.

Tvorba hrubého fixního kapitálu by v roce 2026 mohla vzrůst o 4,7 % díky odloženým firemním investicím z období vysokých úrokových sazeb. Soukromé investice by měla podpořit bytová výstavba a výdaje na dopravní prostředky. Prorůstově by měly působit i veřejné výdaje na infrastrukturu. Růstovou dynamiku bude naopak brzdít zvýšená nejistota v souvislosti s konfliktem na Blízkém východě. Pro rok 2027 očekáváme zpomalení růstu na 2,7 % v souvislosti s ukončením čerpání finančních prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost a poklesem dalších příjmů z EU. Firemní investice by měly mírně korigovat i restriktivnější finanční podmínky.

Předpokládáme, že příspěvek **změny zásob** by v letošním roce k růstu HDP měl přispívat negativně. V souvislosti s válkou na Blízkém východě se podniky patrně budou potýkat s prodlužováním dodavatelských termínů a nutností vyššího využívání naskladněných materiálů a surovin. K vyššímu čerpání zásob bude přispívat i růst zakázek od obchodních partnerů ze zemí EU a vyšší investiční aktivita firem. Pro příští rok očekáváme normalizaci vývoje zásob, ke které přispěje očekávané zklidnění situace na Blízkém východě. Změna stavu zásob tak na růst HDP bude v příštím roce působit pozitivně.

Očekáváme, že **saldo zahraničního obchodu** by mělo v obou letech k růstu HDP přispívat negativně. **Vývoz zboží a služeb** v letošním roce vzroste o 4,3 %. Na růstovou dynamiku bude pozitivně působit zvýšená zahraniční poptávka po statcích investičního charakteru, nepřímo ji ale budou limitovat celní opatření americké administrativy a výpadky v dodávkách výrobních vstupů způsobené válkou na Blízkém východě. Pro příští rok předpokládáme zvolnění dynamiky vývozu na 4,1 % vlivem stagnace exportní výkonnosti. Očekávaná dynamika vývozu a domácí poptávky, zejména dovozní náročných investic, by se pak měla promítnout do tempa **dovozu zboží a služeb**, který by letos mohl vzrůst o 5,2 %. Pro rok 2027 počítáme s růstem dovozů o 5,0 %, k čemuž vedle pokračujícího růstu domácí i zahraniční poptávky přispěje i normalizace zásob.

Ekonomický výkon v posledních letech zaostával za dynamikou potenciálního produktu. Hlavním faktorem byla vysoká inflace a s tím spojená slabá spotřeba domácností a restriktivní měnová politika. S postupným oživením hospodářského růstu dochází k pozvolnému uzavírání záporné **produkční mezery**, které by mělo být dokončeno počátkem roku 2027.

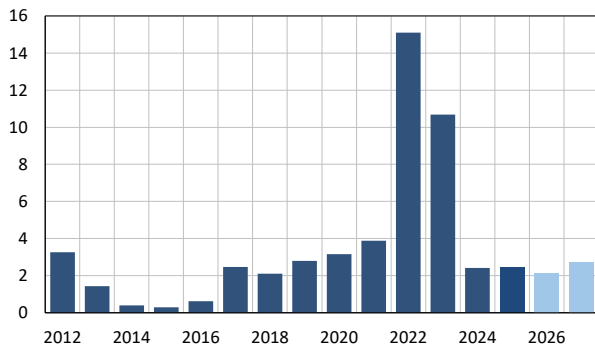
Růst nominálního HDP je dán vývojem reálného ekonomického výkonu a cenové složky HDP. V letošním roce by vlivem jak nižšího růstu deflátoru hrubých domácích výdajů, tak zhoršení směnných relací (odrážejících vyšší ceny dovážených energetických komodit) mohl růst deflátoru HDP zpomalit na 2,7 % (z 3,5 % v minulém roce). V roce 2027 by jeho dynamika měla zrychlit na 3,7 %, a to především kvůli vyššímu růstu deflátoru spotřeby domácností a kladným směnným relacím.

2.2.2 Spotřebitelské ceny

Meziroční růst spotřebitelských cen v 1. polovině roku 2026 dosáhl 1,8 %. Výrazně zvýšená cenová dynamika se udržovala u služeb, jejichž ceny vzrostly o 4,7 %, zatímco ceny zboží stagnovaly. V letošním roce by měla inflaci snižovat především silnější koruna, pokles cen potravin navazující na dřívější zlevnění světových zemědělských komodit a nadále restriktivní působení měnové politiky. Významný protiinflační dopad má rovněž převedení financování poplatku za podporované zdroje energie plně na

stát. Opačným směrem působí zdražení ropy a růst velkoobchodních cen elektřiny a plynu v důsledku konfliktu na Blízkém východě, stejně jako silný růst mezd a pokračující vysoká dynamika cen nemovitostí a nákladů na bydlení. Vývoj regulovaných cen bude poměrně nesourodý. Celkové ceny elektřiny a plynu by měly v průměru za rok klesnout, očekáváme však růst jejich komoditních složek ke konci roku v návaznosti na předchozí zdražení na velkoobchodních trzích. Příspěvek daňových změn odráží zejména zvýšení spotřebních daní z lihu a tabákových výrobků a dočasnou úpravu spotřební daně z nafty.

Obrázek 2.5: Spotřebitelské ceny
(průměrná míra inflace v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

V roce 2027 by se měla inflace zvýšit, především vlivem vývoje regulovaných cen. Spotřebitelské ceny elektřiny a plynu by měly vzrůst v návaznosti na předchozí zdražení jejich komoditních složek a zvýšení regulovaných částí cen od počátku roku. Proinflačně bude nadále působit svižný růst nominálních výdělků a pokračující růst imputovaného nájemného, podporovaný zdražováním stavebních prací a materiálů i dalším růstem cen nemovitostí. Naopak inflaci bude tlumit pokračující posilování koruny a předpokládaný pokles cen ropy v návaznosti na očekávané uklidnění situace na Blízkém východě. Významný protiinflační dopad by mělo mít rovněž předpokládané zrušení televizních a rozhlasových koncesionářských poplatků. V rámci daňových změn bude působit další zvýšení spotřební daně z tabákových výrobků, meziroční efekt letošní dočasné úpravy spotřební daně z nafty a snížení sazby DPH na nealkoholické nápoje ve stravovacích službách.

Očekáváme, že průměrná míra inflace v roce 2026 dosáhne 2,2 % a v roce 2027 se zvýší na 2,7 %.

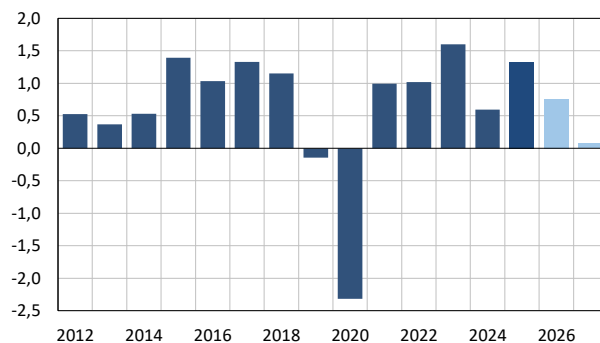
2.2.3 Trh práce

Na trhu práce přetrvává nedostatek pracovníků v některých odvětvích, což podporuje růst mezd a platů. Zaměstnanost nadále roste a míra nezaměstnanosti se i přes mírné zvýšení drží v evropském srovnání na nízké úrovni.

Meziroční růst **zaměstnanosti** je tažen pokračující silnou poptávkou po práci především ve službách a stavebnictví, naopak zpracovatelský průmysl dále působil ve směru jeho zpomalení. K růstu zaměstnanosti přispívají pře-

chody osob z ekonomické neaktivity do zaměstnání. V letošním roce by zaměstnanost mohla vzrůst v průměru o 0,8 %. Předpokládáme, že toky z neaktivity do zaměstnanosti spolu se silnou poptávkou po pracovní síle v některých odvětvích budou v příštím roce kompenzovat pokles populace v produktivním věku a zaměstnanost tak vzroste o 0,1 %.

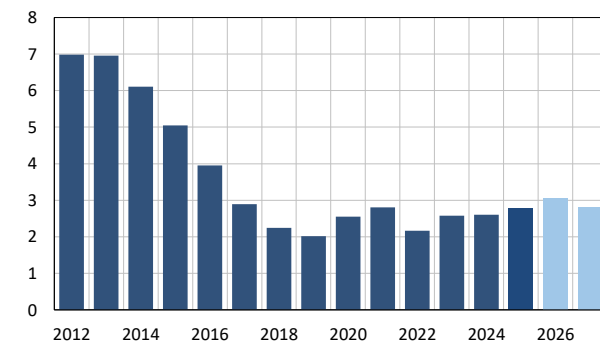
Obrázek 2.6: Zaměstnanost
(růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

Míra nezaměstnanosti (v metodice Výběrového šetření pracovních sil) by se letos měla zvýšit v průměru na 3,0 %. V dalším období by měla postupně klesat v souvislosti s postupným uzavíráním záporné produkční mezery, přestože problémy některých průmyslových odvětví mohou přetrvávat. V roce 2027 očekáváme její pokles na 2,8 %.

Obrázek 2.7: Míra nezaměstnanosti
(v % pracovní síly)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

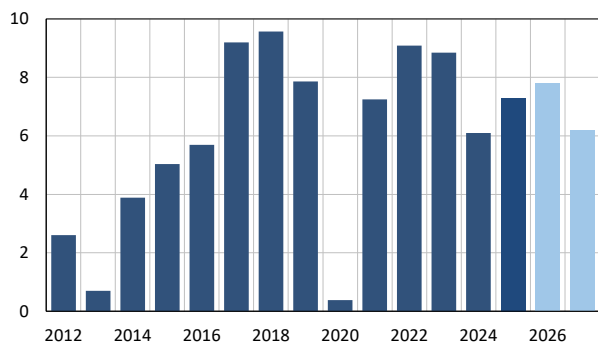
Na trhu práce se v řadě odvětví a profesí nadále projevuje znatelný nedostatek pracovníků, což pozitivně přispívá k dynamice nominálního **objemu mezd a platů**. Stejným směrem působí doznívající vliv značného růstu spotřebitelských cen a ziskovosti firem z let 2022 a 2023, který se promítá do zvýšených mzdových požadavků. Naopak tlaky na zvyšování výdělků tlumí slabší poptávka po práci v některých odvětvích, zejména v průmyslu, kde pokračuje pokles zaměstnanosti. S postupným odezníváním růstových vlivů očekáváme postupné zpomalování dynamiky růstu mezd v soukromém sektoru. Přetrvávající napětí na trhu práce však bude bránit výraznějšímu oslabení. Naopak platy zaměstnanců netržních odvětví by měly vykazovat vyšší dynamiku s ohledem na jejich zůstávání za růstem mezd v předchozích letech. K objemu

mezd a platů bude i nadále kladně přispívat rostoucí re-lace minimální a průměrné mzdy (až na 47 % průměrné mzdy v roce 2029). Dle platného mechanismu valorizace mezd by se minimální mzda v příštím roce měla podle koeficientu v navrženém nařízení vlády od 1. ledna 2027 zvýšit o 11,2 % na 24 900 Kč.

Objem mezd a platů by se tak letos mohl zvýšit o 7,8 % a v roce 2027 o 6,2 %.

Obrázek 2.8: Objem mezd a platů

(domácí koncept, růst proti předchozímu roku v %)

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

2.2.4 Vztahy k zahraničí

Nedostatek zakázek v exportně orientovaném zpracovatelském průmyslu a vyšší objem dováženého materiálu a statků určených pro spotřebu přispěly v roce 2025 k meziročnímu snížení přebytku **běžného účtu** platební bilance na 0,7 % HDP. V ročním klouzavém úhrnu se kladná bilance v 1. čtvrtletí 2026 vlivem silnější investiční aktivity dále zmírnila na 0,2 % HDP.

Dominantní položkou určující vývoj běžného účtu je dlouhodobě **bilance obchodu se zbožím**, která v 1. čtvrtletí 2026 dosáhla přebytku 4,4 % HDP. Meziroční snížení kladného salda o 0,6 p. b. odráží vyšší objem dováženého materiálu a statků určených na investiční účely. Stranu vývozu i přes růst odbytu motorových vozidel limitoval po-

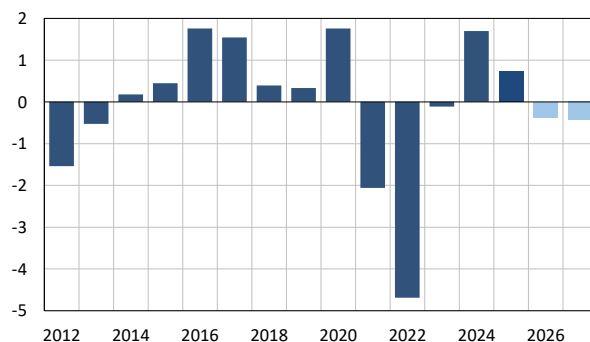
kles vývozu statků určených na mezispotřebu v souvislosti se slabou průmyslovou aktivitou v Německu. Pro další vývoj obchodní bilance bude vedle cen dovážených energetických surovin v souvislosti s válkou na Blízkém východě směrodatný i vývoj domácí poptávky a skladových zásob. V horizontu predikce očekáváme postupné snižování kladné bilance v poměrovém vyjádření.

K meziročnímu zhoršení došlo i u dlouhodobě záporné bilance **prvotních důchodů**. Deficit se na začátku letošního roku díky vyššímu odlivu důchodů z přímých investic prohloubil o 0,4 % HDP na 4,7 % HDP. Tento vývoj patrně odráží růst ziskovosti firem pod zahraniční kontrolou. S ohledem na predikovaný vývoj hospodářského výkonu a hrubého provozního přebytku a z toho plynoucí implikace pro zisky firem pod zahraniční kontrolou očekáváme, že schodek prvotních důchodů se v poměrovém vyjádření v letošním i příštím roce bude pohybovat na podobných hodnotách.

Bilance služeb a druhotných důchodů by v úhrnu v celém horizontu makroekonomického rámce měla být téměř stabilní na úrovni poblíž 0,5 % HDP. Ve výsledku by tak saldo běžného účtu platební bilance mohlo v letošním i příštím roce dosáhnout schodku ve výši 0,4 % HDP.

Obrázek 2.9: Saldo běžného účtu platební bilance

(v % HDP)

Zdroj: ČNB, ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

2.3 Nezávislé ověření makroekonomického rámce

2.3.1 Zhodnocení Výborem pro rozpočtové prognózy

Výbor pro rozpočtové prognózy, v souladu se zákonem č. 23/2017 Sb. o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů, posoudil dne 27. srpna 2026 Makroekonomickou predikci České republiky Ministerstva financí ze srpna 2026, z níž vychází tento makroekonomický rámec, z hlediska pravděpodobnosti jejího naplnění a vhodnosti použití v rozpočtovém procesu. Současně Výbor hodnotil i predikci příjmů veřejných financí. Výbor prognózy jednomyslně vyhodnotil jako **realistické**.

2.3.2 Monitoring prognóz

MF ČR průběžně monitoruje makroekonomické prognózy 7 tuzemských (Česká bankovní asociace, Česká národní

banka, Ministerstvo práce a sociálních věcí, domácí banky) a 4 zahraničních (Evropská komise, Mezinárodní měnový fond, Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, The Economist) institucí, které předpovídají budoucí vývoj české ekonomiky.

Pro roky 2026 i 2027 očekává MF ČR podobný růst HDP jako sledované instituce. U inflace se predikce MF ČR shoduje s průměrem sledovaných institucí v letech 2026 i 2027. Predikovaný růst průměrné mzdy je pro roky 2026 i 2027 nad průměrem predikcí ostatních institucí. U běžného účtu MF ČR počítá pro oba roky s mírnými deficity ukazatele vnější rovnováhy.

Tabulka 2.1: Ověření makroekonomického rámce nezávislými prognózami

	HDP (růst v %)		Míra inflace (v %)		Prům. mzda (růst v %)		Běžný účet (v % HDP)	
	2026	2027	2026	2027	2026	2027	2026	2027
České instituce	2,0	2,4	2,2	2,7	6,9	5,9	-0,1	0,2
Zahraniční instituce	1,9	2,3	2,4	2,7	.	.	0,3	0,5
Průměr celého souboru	2,0	2,4	2,2	2,7	6,9	5,9	0,0	0,2
minimum	1,6	2,0	2,0	2,5	6,1	5,3	-0,7	-0,4
maximum	2,2	2,7	2,7	3,0	7,3	6,5	0,8	0,8
MF ČR	1,9	2,4	2,2	2,7	7,6	6,2	-0,4	-0,4

Zdroj: Prognózy jednotlivých institucí starší méně než 3 měsíce k 11. srpnu 2026. Výpočty a predikce MF ČR.

2.3.3 Porovnání s prognózou Evropské komise

Makroekonomické predikce Ministerstva financí a Evropské komise nevycházejí vždy ve shodnou dobu. Striktní srovnání tedy není možné, neboť obě predikce pracují s jinou aktuální datovou základnou.

Období vzniku obou predikcí dělí několik měsíců, během nichž byly zveřejněny detailní makroekonomické údaje národních účtů za 1. čtvrtletí 2026, ale také předběžný odhad tempa HDP za 2. čtvrtletí 2026. Tabulka 2.2 srovnává předpověď MF ČR s poslední úplnou predikcí Evropské komise z května 2026.

Predikce tempa reálného HDP jsou v případě obou institucí téměř vyrovnané. MF ČR je oproti Evropské komisi pro letošní rok mírně optimističtější, pro rok 2027 je názor obou institucí totožný. Z hlediska výdajové struktury HDP dochází k významnějšímu rozdílu u investic do fixního kapitálu, kde MF ČR předpokládá pro letošní rok jejich výraznější růst. V případě spotřeby domácností je predikce MF ČR v obou letech mírně pesimističtější. Naopak spotřeba sektoru vládních institucí by měla v predikci

MF ČR růst v obou letech rychlejším tempem. Obě instituce se shodují, že saldo zahraničního obchodu bude v letošním roce přispívat k HDP negativně. Pro rok 2027 ovšem Evropská komise očekává neutrální příspěvek obchodní bilance k HDP, zatímco MF ČR předpokládá naopak vyšší záporný příspěvek z důvodu normalizace skladových zásob.

Ani v případě cenové hladiny mezi oběma institucemi nepanují velké rozdíly. MF ČR prognózuje v obou letech nepatrně nižší růst spotřebitelských cen v důsledku nižších cen ropy v obou letech. Rovněž v případě trhu práce predikují MF ČR i Evropská komise velmi podobné hodnoty. Evropská komise předpokládá oproti MF ČR vyšší míru nezaměstnanosti v roce 2027 patrně z důvodu zpožděného efektu slabší ekonomické aktivity v průmyslu. MF ČR nicméně odhaduje vyšší růst zaměstnanosti v roce 2026, což odráží lepší vývoj tohoto indikátoru v 1. polovině letošního roku. U běžného účtu MF ČR v obou letech očekává mírný deficit.

Tabulka 1.2: Porovnání prognóz Ministerstva financí a Evropské komise¹

		2026	2027	2026	2027	2026	2027
		predikce MF ČR		predikce EK		rozdíl MF ČR a EK	
Hrubý domácí produkt	<i>růst v %, s.c.</i>	1,9	2,4	1,8	2,4	0,1	0,0
Spotřeba domácností	<i>růst v %, s.c.</i>	2,7	2,6	2,9	2,7	-0,2	-0,1
Spotřeba vlády	<i>růst v %, s.c.</i>	1,7	2,3	1,4	2,1	0,3	0,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>růst v %, s.c.</i>	4,7	2,7	3,1	2,6	1,7	0,2
Příspěvek čistých vývozů k růstu HDP	<i>p. b., s.c.</i>	-0,3	-0,4	-0,4	0,0	0,1	-0,4
Deflátor HDP	<i>růst v %</i>	2,7	3,7	2,7	3,1	0,1	0,7
Průměrná míra inflace (HICP)	<i>průměr v %</i>	2,6	2,9	2,7	2,8	-0,1	0,1
Zaměstnanost (národní účty)	<i>růst v %</i>	0,8	0,1	0,1	0,0	0,7	0,0
Míra nezaměstnanosti (VŠPS)	<i>průměr v %</i>	3,0	2,8	3,1	3,2	-0,1	-0,4
Poměr salda běžného účtu k HDP	<i>%</i>	-0,4	-0,4	0,4	0,8	-0,8	-1,2
Předpoklady:							
Měnový kurz CZK/EUR		24,3	24,1	24,3	24,3	-0,1	-0,2
Ropa Brent	<i>USD/barel</i>	86	73	91	78	-4,9	-5,6
HDP eurozóny	<i>růst v %, s.c.</i>	0,9	1,4	0,9	1,2	0,1	0,2

Pozn.: Saldo běžného účtu vychází v případě MF ČR z metodiky platební bilance, údaje EK z národně-účetní metodiky ESA 2010.

Zdroj: Predikce MF ČR (srpen 2026), predikce EK (květen 2026).

¹ Porovnání makroekonomického rámce s aktuální prognózou Evropské komise podle požadavků zákona č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů.

3 Fiskální politika a veřejné finance

Veřejné finance byly v posledních letech vedeny snahou o postupnou konsolidaci, jejímž cílem je obnovit a následně udržovat střednědobou udržitelnost veřejných financí při současném zachování prostoru pro prorůstové investice. Přijetí konsolidačních opatření navazovalo na období několika významných externích šoků, které vedly k výraznému zhoršení hospodaření sektoru vládních institucí. V letech 2020 až 2023 byla na evropské úrovni aktivována všeobecná úniková doložka umožňující členským státům dočasně uplatňovat volnější fiskální politiku. Od roku 2024 došlo k návratu standardního fiskálního dohledu a k obnovení procedury při nadměrném schodku u členských států, jejichž deficit přesahuje referenční hodnotu 3 % HDP. Česká republika mezi státy podléhající této proceduře zařazena nebyla. V roce 2025 dosáhl deficit sektoru vládních institucí 2,1 % HDP a pro rok 2026 předpokládáme jeho zvýšení na 2,7 % HDP. V zásadě tak došlo k tomu, že se efekt konsolidace prakticky vyčerpal již v roce 2025 a naplňování priorit se stalo v daném rámci již pro rok 2026 velmi obtížné.

Nastavení fiskální politiky je na národní úrovni vymezeno zejména zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na reformu evropského rámce hospodářského a fiskálního dohledu byl tento zákon novelizován, aby odrážel změnu způsobu, jakým je fiskální politika ve střednědobém horizontu vyhodnocována a nastavována. Na úrovni Evropské unie je nyní hlavním operativním ukazatelem **růst čistých výdajů**, který nahrazuje dřívější dominantní důraz na strukturální saldo. Čisté výdaje představují výdaje sektoru vládních institucí očištěné zejména o výdaje financované z prostředků EU, národní spolufinancování projektů EU, cyklickou složku dávek v nezaměstnanosti, úrokové výdaje, diskreční příjmová opatření a jednorázová či jiná přechodná opatření. Trajektorie čistých výdajů je nastavována tak, aby při zohlednění hospodářského vývoje, potenciálního růstu a dlouhodobých nákladů stárnutí obyvatelstva zajistila udržitelnost veřejného dluhu a setrvání deficitu pod referenční hodnotou 3 % HDP.

Česká republika se přiklonila více k původní praxi a pro odvozování výdajových rámců státního rozpočtu a státních fondů využívá **primární strukturální saldo**, které je s daným růstem čistých výdajů v souladu. Obě veličiny jsou určeny Fiskálně-strukturálním plánem.

Vláda dne 22. června 2026 schválila nový **Fiskálně-strukturální plán** České republiky pro období 2027 až 2030. Jeho cílem je při zachování souladu s evropskými fiskál-

ními pravidly vytvořit prostor pro podporu investic do infrastruktury, energetiky, bezpečnosti a dalších oblastí s dlouhodobým růstovým potenciálem. Součástí strategie jsou rovněž opatření směřující ke zvyšování efektivity veřejných výdajů, digitalizaci veřejné správy, omezení šedé ekonomiky a zlepšení výběru daní. Nový plán proto již nelze interpretovat jako pokračování předchozího konsolidačního profilu v podobě rovnoměrného každoročního snižování strukturálního deficitu, ale spíše jako kombinaci pokračující fiskální konsolidace a dočasného využití fiskálního prostoru pro investiční a bezpečnostní priority.

Z pohledu celkového nastavení tak bude fiskální politika v nejbližších letech působit nejprve **expanzivně** a v letech výhledu naopak **restriktivně**. Dočasný nárůst deficitu v letech 2026 a 2027 bude následován postupným zlepšováním salda veřejných financí. Fiskální strategie tedy kombinuje krátkodobě vyšší výdajovou dynamiku s postupnou stabilizací a následným poklesem deficitů.

Celkové nastavení veřejných financí bude ovlivněno i aplikací národní **únikové doložky** na obranu dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263. Ta umožňuje překročit limity dané Fiskálně-strukturálním plánem, pokud je toto překročení vysvětleno vyššími výdaji na obranu v metodice COFOG oproti referenčnímu roku 2021. Vyčíslení jejich nárůstu pak vychází primárně z prognóz Ministerstva obrany.

Tabulka 3.1: Saldo a dluh sektoru vládních institucí

		2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
										<i>predikce</i>	<i>predikce</i>
Saldo	% HDP	0,9	0,3	-5,6	-5,0	-3,1	-3,7	-2,0	-2,1	-2,7	-3,5
Strukturální saldo	% HDP	0,2	-0,9	-2,3	-3,3	-2,4	-2,7	-1,8	-2,2	-2,5	-3,5
Dluh	% HDP	31,7	29,6	36,9	40,7	42,5	42,2	43,2	44,2	45,8	47,3

Zdroj: ČSÚ. Výpočty a predikce MF ČR.

3.1 Očekávané hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2026

Hospodaření sektoru vládních institucí by mělo v roce 2026 skončit meziročně vyšším deficitem 2,7 % HDP, ke kterému přispěje, vedle vyšších kapitálových výdajů, především nižší tempo příjmové strany. Za ním stojí výpadek

příjmů způsobený koncem účinnosti daně z neočekávaných zisků, odpuštění poplatku za podporované zdroje energie u domácností a firem a v neposlední řadě i dočasné snížení spotřební daně na naftu. Ve strukturálním

vyjádření očekáváme deficit veřejných financí ve výši 2,5 % HDP. Deficitní hospodaření půjde především na vrub státního rozpočtu, s mírným schodkem budou patrně hospodařit i zdravotní pojišťovny. Naproti tomu místní vládní instituce by měly opět vykázat kladné saldo.

Celkové příjmy sektoru vládních institucí by dle predikce měly růst o 3,8 %, přičemž daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení jen nepatrně pomaleji.

Rostoucí reálné výdělky by měly nadále povzbuzovat spotřebu domácností a pozitivně ovlivňovat i výnos **daně z přidané hodnoty**, který by měl vzrůst o 6,3 %. Výnos **spotřebních daní** bude pozitivně ovlivněn dříve zavedenými opatřeními v rámci konsolidačního balíčku s dodatečným odhadovaným vlivem mezi 3–4 mld. Kč. Proti tomu stojí dočasné snížení spotřební daně na naftu jako opatření vlády na zmírnění růstu cen pohonných hmot s negativním dopadem do 4 mld. Kč. Převedení financování poplatku za podporované zdroje energie z domácností a firem plně na státní rozpočet bude spojeno s meziročním výpadkem akruálních příjmů kolem 17 mld. Kč.

Růst objemu mezd a platů určuje **daň z příjmů fyzických osob a příspěvky na sociální zabezpečení**, v nichž se navíc odráží i předpokládaný nárůst platby za státní pojištěnce o cca 7 mld. Kč. Oba příjmové tituly by měly být posíleny v důsledku zavedení jednotného měsíčního hlášení zaměstnavatele, které spolu s novelou zákona o zaměstnanosti, zavádějící institut nehlášené práce, umožní efektivnější kontrolu a výběr daní a pojistného s očekávaným souhrnným dopadem kolem 4 mld. Kč.

Výnos **daně z příjmů právnických osob** by měl vykázat pokles, který bude primárně způsoben koncem účinnosti daně z neočekávaných zisků. I ostatní diskreční opatření by měla v souhrnu působit negativně. Na jedné straně bude letošní daňový výnos snižovat o dalších 1,2 mld. Kč pokračující osvobození výnosů ze státních dluhopisů. Vedle toho navýšení odpočtu výdajů na výzkum a vývoj a zvýšení hranice pro jednorázový odpis pohledávky by mělo představovat výpadek příjmů kolem 1 mld. Kč. Na druhé straně dorovnávací daň, zajišťující minimální úroveň zdanění velkých nadnárodních a vnitrostátních skupin, bude daňový výnos navyšovat odhadem o 1 mld. Kč.

Vývoj příjmových **transferů** do velké míry reflektuje průběh realizace projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU z programového období 2021–2027. Čerpání prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost bude letos ukončeno.

Tempo **celkových výdajů sektoru vládních institucí** by mělo meziročně zpomalit na 5,1 %. Pokračující zvolnění očekáváme i u výdajů na konečnou spotřebu, které budou taženy **náhradami zaměstnancům** v sektoru vládních institucí (růst o 8,6 %). Kromě růstu platů učitelů od ledna 2026 došlo od dubna tohoto roku k navýšení platových tarifů v ostatních segmentech veřejného sektoru. Dynamiku zesiluje i dodatečný efekt zvýšených platů vojáků od července 2025.

Naturální sociální transfery by měly vykázat pouze 2,2% růst. Za jejich meziročním zpomalením stojí metodická změna, kdy se dosavadní sociální dávky na bydlení (naturální sociální transfery) stávají součástí dávky státní sociální pomoci (peněžitě sociální dávky). Zvyšovat se však budou výdaje zdravotních pojišťoven z titulu vyššího pojistného i platby státu za státní pojištěnce. Predikovaný růst **mezispotřeby** o 2,3 % je v porovnání s rokem 2025 výrazně nižší jak v důsledku vysoké srovnávací základny, tak vlivem úspor v provozních nákladech veřejných institucí či rozpočtového provizoria na počátku tohoto roku.

V oblasti **peněžitých sociálních dávek** kalkuluje se s navýšením výdajů na výplatu dávek důchodového pojištění na základě standardní lednové valorizace. Výdaje zvýší i úpravy v oblasti podpor v nezaměstnanosti a při rekvalifikaci (cca 3 mld. Kč), stejně jako zvýšení příspěvku na péči (kolem 1,5 mld. Kč). Naopak s meziročně o 1,5 mld. Kč nižším objemem prostředků počítáme na výplatu humanitární dávky vyplácené osobám s dočasnou ochranou. V neposlední řadě se zde promítá výše popsaná metodická změna spojená s přechodem na dávku státní sociální pomoci. Růst celkových peněžitých sociálních dávek, včetně platby za státního pojištěnce, by měl dosáhnout hodnoty 5,3 %.

Dotace by měly růst o 5,4 % a v podílovém vyjádření zůstat na úrovni 2,0 % HDP. Jenom mírně vyšší úroveň v poměru k HDP vykáží podle predikce **běžné transfery**, jejichž dynamiku budou určovat odvody do rozpočtu EU.

Výdaje na **investice do fixních aktiv** porostou vzhledem k vysoké srovnávací základně roku 2025 pouze o 3,6 %. Dalším faktorem meziročně slabší dynamiky bude očekávaný pokles investic spolufinancovaných z prostředků EU, včetně vlivu končícího Národního plánu obnovy.

Dluh sektoru vládních institucí by měl v roce 2026 v poměrovém vyjádření vzrůst o 1,6 p. b. na hodnotu 45,8 % HDP. Spolu s rostoucím zadlužením porostou i **úrokové výdaje** odhadem o 11,7 % a dosáhnou úrovně 1,4 % HDP.

3.2 Predikce hospodaření sektoru vládních institucí v roce 2027

V roce 2027 očekáváme, že **saldo veřejných financí** dosáhne -3,5 % HDP. Strukturální saldo očekáváme vzhledem k prakticky nulové produkční mezeře na obdobné úrovni. Překročení 3% hranice deficitu je umožněno aplikací národní únikové doložky dle nařízení EU 2024/1263.

Celkové příjmy sektoru vládních institucí by dle predikce měly vzrůst o 3,6 %, přičemž daňové příjmy včetně příspěvků na sociální zabezpečení o 5,7 %.

Rostoucí reálné výdělky by měly povzbudit spotřebu domácností a pozitivně ovlivňovat i výnos **daně z přidané**

hodnoty. Růst výnosu bude podporovat zavedení elektronické evidence tržeb 2.0 nebo zdanění kratomu. Vyšší daně na tabákové výrobky a vyplývající vyšší výnos daně z přidané hodnoty by rovněž měl tempo mírně podpořit. Naopak dynamika bude bržděna úpravou definice dlužníka pro úpravy základu daně v případě nedobytných pohledávek a snížení daně na nealkoholické nápoje v rámci stravovacích služeb. Výsledný nárůst výnosu daně by přesto měl činit 5,7 %.

U **spotřebních daní** meziroční výnosy zvýší úpravy sazby daně z tabákových výrobků jako součást opatření ozdravného balíčku (dopad necelé 3 mld. Kč). Dynamiku pozitivně ovlivní i meziroční efekt snížené sazby na naftu v roce 2026.

Negativní vývoj se projeví u **daně z hazardních her**, kde rozšíření okruhu osob vyloučených z hazardu povede k poklesu příjmů ve výši cca 3 mld. Kč. Predikce počítá rovněž s výpadkem příjmů z titulu vládou schváleného zrušení koncesionářských poplatků, které jsou v metodice ESA 2010 součástí daňových příjmů.

Růst objemu mezd a platů determinuje **daň z příjmů fyzických osob** (5,4 %) i **příspěvky na sociální zabezpečení** (6,9 %), v nichž se navíc odráží i nárůst platby za státní pojištění. U daně z příjmů fyzických osob je však dynamika bržděna znovuzavedením slev na dani na studenta či za umístění dítěte do školky, jejichž dopad převáží čistý efekt zavedení elektronické evidence tržeb. V oblasti příspěvků na sociální zabezpečení se elektronická evidence tržeb projeví pozitivně.

Výnos **daně z příjmů právnických osob** by měl meziročně vykázat růst o více než 7 %, který je primárně ovlivněn předpokládaným makroekonomickým vývojem. Růst výnosu rovněž zvyšuje elektronická evidence tržeb.

Z ostatních příjmů, které výrazně ovlivní celkovou dynamiku příjmů, jde hlavně o **transfery** reflektující náběh projektů spolufinancovaných z rozpočtu EU z programového období 2021–2027. Podstatnou roli v meziročním srovnání však sehrají prostředky z nástroje EU příští generace, které by měly končit k srpnu 2026.

Celkové výdaje by mohly růst tempem 5,5 %. **Náhrady zaměstnancům** v sektoru vládních institucí by měly dosáhnout obdobné dynamiky jako v letošním roce. Vedle automaticky valorizovaných uvažujeme s růstem platů i v ostatních segmentech sektoru vládních institucí.

Naturální sociální dávky by měly v roce 2027 oproti letošku zrychlit na téměř 4 %. Nárůst by měl být tažen výdaji zdravotních pojišťoven z titulu vyššího pojistného i platby státu za státní pojištění. Růst **mezispotřeby** kolem 6 % je v porovnání s rokem 2026 výrazně vyšší jak v důsledku nízké srovnávací základny, tak výdaji v oblasti obrany, infrastruktury a zdravotnictví.

V oblasti **peněžitých dávek** sociálního zabezpečení počítáme v roce 2027 s navýšením výdajů na výplatu dávek důchodového pojištění. Ty by měly být ovlivněny standardní valorizací od ledna 2027 dle růstu základní výměry v souvislosti s růstem průměrné mzdy. V rámci proročinné politiky počítáme s prohlubujícím se negativním dopadem navýšení rodičovského příspěvku od roku 2024, stejně jako s náběhem jeho dalšího navýšení pro děti narozené od 1. ledna 2027. Dále predikce kalkuluje s pokračující výplatou humanitární dávky pro osoby s dočasnou ochranou. Výsledkem všech těchto faktorů, včetně platby za státního pojištění, je očekávaný růst peněžitých sociálních dávek o více než 5 %.

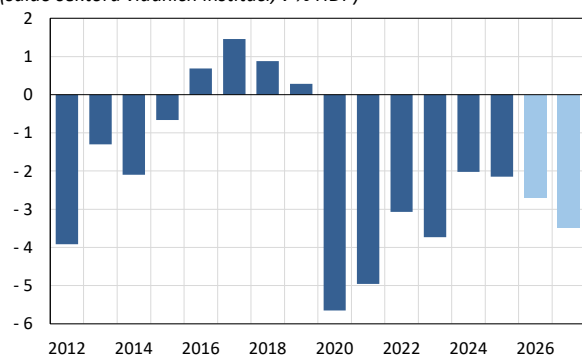
Odhadujeme, že 3,7% tempo **dotací** bude znamenat jejich setrvání na stabilní úrovni kolem 2 % HDP. Dvě třetiny jejich celkového objemu by měly představovat výdaje na zajištění dopravní obslužnosti území spolu s financováním poplatku za podporované zdroje energie.

Očekávaný výrazný propad investic financovaných z evropských zdrojů po ukončení Národního plánu obnovy by měl být částečně nahrazen národními investicemi, a to především do dopravní infrastruktury a obrany. Celkový objem **investic do fixních aktiv** přesto poklesne odhadem o 3,4 %.

Plánované deficitní hospodaření vládních institucí se promítne do výše **zadlužení**, které by mělo vzrůst k úrovni 47,3 % HDP. Tomu budou odpovídat i rostoucí **úrokové výdaje**, jejichž podíl na HDP se patrně dále navýší na 1,5 % HDP.

Obrázek 3.1: Saldo veřejných financí

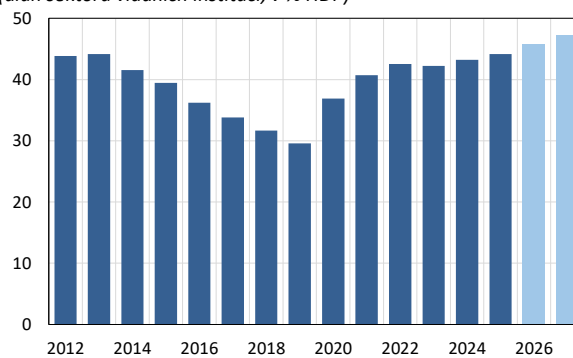
(saldo sektoru vládních institucí, v % HDP)

Zdroj: ČSÚ. Predikce MF ČR.

Obrázek 3.2: Zadlužení veřejných financí

(dluh sektoru vládních institucí, v % HDP)

Zdroj: ČSÚ. Predikce MF ČR.

4 Citlivostní analýza

Přestože citlivostní analýza již není vyžadována evropskou ani národní legislativou, Makroekonomický rámec státního rozpočtu byl podroben **dvěma typům negativních šoků**, které ukazují citlivost budoucího vývoje české ekonomiky a hospodaření veřejných financí na odlišné předpoklady. První scénář uvažuje **dopady nižšího růstu ekonomiky prostřednictvím kanálu zahraničního obchodu**. Druhý scénář hodnotí **náhlé zvýšení úrokových sazeb** nad uvažovanou úroveň postupného zpřísňování měnových podmínek ve scénáři základním. Analýza citlivosti byla kalkulována pomocí dynamického stochastického modelu všeobecné rovnováhy vytvořeného MF ČR.

Citlivostní scénáře jsou odvozeny od makroekonomického rámce rozpočtové dokumentace a uvažují materializaci negativního šoku v prvním pololetí roku 2027. Jde však vždy pouze o modelovou simulaci vlivu šoku na makroekonomické prostředí a veřejné finance, kdy šok byl arbitrárně definován. Vzhledem ke geopolitické nestabilitě a značné volatilitě ekonomického vývoje je zvýšená pravděpodobnost výskytu ekonomických šoků, jejichž podobu a intenzitu nelze nyní předvídat.

4.1 Pomalejší ekonomický růst v EU v roce 2027

Ekonomický vývoj u obchodních partnerů v EU je pro hospodářský růst malé otevřené ekonomiky ČR podstatný. Tento scénář předpokládá **pomalejší růst HDP v EU pro rok 2027 o 2,6 p. b.**, což odpovídá směrodatné odchylce v období let 2012–2025.

Snížení zahraniční poptávky po domácích produktech by se v první fázi projevilo poklesem čistého exportu. Následný tlak na oslabení kurzu koruny by ovšem prostřednictvím dražších importů negativní efekty na čistý export tlumil. Horší výsledek zahraničního obchodu by se projevil ve zpomalení růstu reálného HDP ČR o 0,7 p. b. v roce 2027 oproti základnímu scénáři. Nižší růst zisků firem z titulu slabšího exportu by zpomalil růst investic o 0,7 p. b.

Nižší produkce firem by se také negativně promítla do poptávky po práci a následně do redukce míry růstu nominálních mezd. Negativní důchodový efekt v podobě relativně nižších mezd a výnosů z kapitálu by zpomalil růst spotřeby domácností o 0,3 p. b.

Slabší hospodářský výkon má dopad na daňové příjmy a pojistné na straně příjmů, na straně výdajů pak vede ke zvýšení výdajů na dávky v nezaměstnanosti a další sociální výdaje. Na úrovni státního rozpočtu by navíc došlo ke zvýšení nároků z titulu platby za státní pojištěnce (větší počet osob). Státní dluh by pak vzrostl na konci roku 2027 o 0,5 p. b. více než ve scénáři návrhu státního rozpočtu.

Tabulka 4.1: Scénář I. – pomalejší růst ekonomiky EU v roce 2027

		2024	2025	2026	2027	2028	2029
				predikce	simulace	simulace	simulace
Hrubý domácí produkt (reálný)	<i>změna v %</i>	1,3	2,6	1,9	1,7	2,6	2,4
Spotřeba domácností	<i>změna v %</i>	2,4	2,7	2,7	2,3	2,3	2,1
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>změna v %</i>	-2,3	3,1	4,7	2,0	3,0	3,7
Export	<i>změna v %</i>	2,2	3,2	4,3	2,3	3,8	3,5
Import	<i>změna v %</i>	1,0	4,5	5,2	3,6	3,8	3,9
Průměrná míra inflace	<i>v %</i>	2,4	2,5	2,2	2,7	2,3	2,3
Zaměstnanost (národní účty)	<i>změna v %</i>	0,6	1,3	0,8	-0,1	0,0	0,1
Objem mezd a platů	<i>změna v %</i>	6,1	7,3	7,8	5,7	5,2	4,7
Míra nezaměstnanosti	<i>v %</i>	2,6	2,8	3,0	3,1	2,5	2,5
Saldo veřejných rozpočtů	<i>% HDP</i>	-2,0	-2,1	-2,7	-3,8	-3,0	-3,0
Dluh veřejných rozpočtů	<i>% HDP</i>	43,2	44,2	45,8	47,6	49,1	49,9
Saldo státního rozpočtu	<i>% HDP</i>	-3,4	-3,4	-3,5	-4,4	-3,5	-2,4
Státní dluh	<i>% HDP</i>	41,7	42,9	44,5	46,6	48,2	49,0

Pozn.: Saldo státního rozpočtu a státní dluh jsou v metodice hotovostních toků.

Zdroj: ČSÚ. Predikce a simulace MF ČR.

4.2 Nárůst domácí úrokové míry

V tomto scénáři simulujeme dodatečné **zprísnění monetární politiky pro rok 2027 o 2,3 p. b.** Tato hodnota odpovídá směřodatné odchylce vývoje krátkodobé úrokové míry v období od roku 2012 do roku 2025.

Restriktivnější měnová politika by měla negativní efekt na ekonomický vývoj. Tlak na zhodnocení české měny by vedl ke zdražení vývozu, zatímco importované zboží by se stalo relativně levnějším. Zpomalení exportu o 0,5 p. b. by vzhledem k vysoké dovozní náročnosti vývozu vytvářelo tlak na pokles importu. Podobně by působily nižší důchod a pokles zisku ekonomických subjektů. Výsledkem by byla nižší dynamika importu oproti makroekonomickému scénáři návrhu státního rozpočtu.

Další negativní vliv na spotřebu představují nižší příjmy domácností z titulu pomalejšího růstu mezd. Vyšší úroková míra by navíc domácnosti motivovala spořit, a odkládat tedy spotřebu do budoucna. Restriktivní měnová politika by tak ve výsledku vedla ke zpomalení růstu spotřeby domácností o 0,2 p. b.

Ziskovost firem by se v důsledku poklesu zahraniční i domácí poptávky snížila. Firmy by na pokles zisků a zdražení úvěrů reagovaly snížením růstu investic o 0,3 p. b. Zpomalení agregátní poptávky by dále vedlo jen k velmi malému zvýšení míry nezaměstnanosti oproti základnímu scénáři o max. 0,2 p. b., a také k nižší dynamice mezd zhruba ve stejném rozsahu.

Vzhledem k negativnímu dopadu vyšší úrokové míry na investice, spotřebu a export by výsledný dopad do růstu HDP byl taktéž negativní, a to v rozsahu 0,2 p. b. Zpomalení hospodářského růstu by vedlo ke snížení míry inflace o 1,0 p. b.

Dopady na saldo veřejných financí, resp. státního rozpočtu, jsou u tohoto scénáře relativně malé. Nižší nominální spotřeba domácností a objem mezd a platů by vedly ke snížení dynamiky hlavních položek na straně příjmů. Na druhou stranu by na výdajové straně působila příznivě nižší míra inflace, zejména pak u některých sociálních dávek a spotřeby vládních institucí. Míra zadlužení by však v horizontu výhledu vzrostla o 0,4 p. b., zejména vlivem relativně nižšího růstu nominálního HDP.

Tabulka 4.2: Scénář II. – vyšší úrokové sazby

		2024	2025	2026	2027	2028	2029
				predikce	simulace	simulace	simulace
Hrubý domácí produkt (reálný)	<i>změna v %</i>	1,3	2,6	1,9	2,2	2,5	2,4
Spotřeba domácností	<i>změna v %</i>	2,4	2,7	2,7	2,4	2,3	2,2
Tvorba hrubého fixního kapitálu	<i>změna v %</i>	-2,3	3,1	4,7	2,4	3,5	3,9
Export	<i>změna v %</i>	2,2	3,2	4,3	3,6	3,6	3,3
Import	<i>změna v %</i>	1,0	4,5	5,2	4,8	4,1	3,9
Průměrná míra inflace	<i>v %</i>	2,4	2,5	2,2	1,7	1,8	2,0
Zaměstnanost (národní účty)	<i>změna v %</i>	0,6	1,3	0,8	0,1	-0,1	0,1
Objem mezd a platů	<i>změna v %</i>	6,1	7,3	7,8	6,1	5,2	4,7
Míra nezaměstnanosti	<i>v %</i>	2,6	2,8	3,0	3,0	2,5	2,5
Saldo veřejných rozpočtů	<i>% HDP</i>	-2,0	-2,1	-2,7	-3,5	-3,0	-2,9
Dluh veřejných rozpočtů	<i>% HDP</i>	43,2	44,2	45,8	47,4	48,9	49,6
Saldo státního rozpočtu	<i>% HDP</i>	-3,4	-3,4	-3,5	-4,0	-3,5	-2,4
Státní dluh	<i>% HDP</i>	41,7	42,9	44,5	46,3	48,0	48,8

Pozn.: Saldo státního rozpočtu a státní dluh jsou v metodice hotovostních toků.

Zdroj: ČSÚ. Predikce a simulace MF ČR.

5 Výdajový rámec na rok 2027

Přijetím novely zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti se proměnil i postup odvozování výdajového rámce pro státní rozpočet a státní fondy. Změna se týká jak samotného odvození, kdy se vychází z primárního strukturálního salda, tak načasování. Výdajové rámce již nebudou závazně odvozovány na jaře, nýbrž až v srpnu v rámci přípravy státního rozpočtu a jeho střednědobého výhledu.

Výdajové rámce jsou odvozovány z celkového salda sektoru vládních institucí v mezinárodně srovnatelné akruální metodice Evropského systému národních a regionálních účtů (ESA 2010), které je upraveno o úrokové výdaje sektoru vládních institucí, očekávaný vliv hospodářského cyklu a případná jednorázová či jiná přechodná opatření (primární strukturální saldo). Toto saldo je součástí platného střednědobého Fiskálně-strukturálního plánu, který vláda schválila dne 22. června 2026 a Evropská komise ho doporučila ke schválení Radě EU dne 23. července 2026.

Fiskálně-strukturální plán obsahuje na rok 2027 výchozí hodnotu primárního strukturálního salda ve výši -1,6 % HDP. Tento výchozí stav lze navýšit o únikové doložky podle § 11 zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti. Konkrétně pro rok 2027 dochází k navýšení výdajového rámce o 70 mld. Kč z titulu očekávaného nárůstu výdajů na obranu v metodice COFOG oproti referenčnímu roku 2021. Součástí únikové doložky na obranu jsou i výdaje kryté prostředky z nástroje SAFE. Národní úniková doložka byla schválena Radou EU v létě 2025 a umožňuje odchýlit se od stanovených hodnot kumulativně až o 1,5 % HDP v letech 2025-2028. ČR dosud tento dodatečný prostor v rámci fiskálních pravidel pro vyšší výdaje na obranu nevyužila, podle propočtů Evropské komise by mohlo dojít k prvnímu využití v roce 2026 ve výši 0,1 % HDP.

Zákon o pravidlech rozpočtové odpovědnosti rovněž umožňuje upravit primární strukturální saldo o rozdíl mezi primárním strukturálním saldem stanoveným pro předchozí rok a jeho aktuálně zjištěnou hodnotou. Toto ustanovení se však bude moci poprvé provést až v roce 2028 na rok 2029.

Postup odvození výdajového rámce je velmi podobný dosavadní praxi. Výchozí hodnota primárního strukturálního salda v % HDP je převedena na částku v mld. Kč a jsou k této částce přičteny prognózované úroky v akruální metodice pro sektor vládních institucí. Tím se docílí částky, která odpovídá strukturálnímu saldu sektoru vládních institucí. Výchozí pojetí salda ve formě primárního strukturálního je zvoleno proto, že Evropská komise v této veličině stanovuje cílovou hodnotu v rámci technické informace pro Fiskálně-strukturální plán. Strukturální saldo namísto celkového pak bylo zvoleno proto, že umožňuje abstrahovat od jednorázových a jiných přechodných operací, které je obvykle obtížné anticipovat a ex ante kvantifikovat. Strukturální saldo pro potřeby dalšího odvození a úprav tvoří rozdíl příjmů sektoru vládních institucí upravených o vliv hospodářského cyklu a jednorázové operace a odvozených celkových výdajů sektoru vládních institucí.

Odhad hospodaření ostatních jednotek sektoru veřejných institucí je rovněž založen na úpravě akruálního salda sektoru vládních institucí ve strukturálním vyjádření. Navíc úprava salda je na rozdíl od úpravy výdajů jednodušší a transparentnější, jelikož řada jednotek sektoru vládních institucí hospodaří v průměru vyrovnaně či odchylky od vyrovnaného hospodaření nejsou obvykle významné.

S cílem vymezit rámce pro hospodaření státního rozpočtu a státních fondů je celkové strukturální saldo sektoru vládních institucí upraveno o strukturální saldo ostatních jednotek sektoru vládních institucí: územní samosprávné celky a ostatní jednotky vládních institucí (veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, vybrané finanční instituce, příspěvkové organizace apod.).

Kromě těchto jednotek se zohledňuje i předpokládané saldo zdravotních pojišťoven. Zákon nově vyžaduje, aby takové saldo bylo sděleno Ministerstvem zdravotnictví, pro něž je pak závazné i při stanovení hodnot bodu, výše úhrad hrazených služeb, výše úhrad za stomatologické výrobky, výše záloh na úhradu hrazených služeb a regulačních omezení na následující kalendářní rok podle zákona upravujícího veřejné zdravotní pojištění, ledaže by šlo o řešení mimořádné události, která ve značném rozsahu ohrožuje životy nebo zdraví lidí. Podle sdělení Ministerstva zdravotnictví by saldo zdravotních pojišťoven nemělo být deficitní.

Výsledkem je strukturální saldo státního rozpočtu a státních fondů, kterého je nutné dosáhnout ke splnění určeného celkového strukturálního salda.

Úprava přes strukturální saldo vyžaduje cyklické očištění příjmů podle jednotlivých skupin subjektů sektoru vládních institucí. Vzhledem ke znalosti rozpočtového určení daní je možné aplikovat příslušné koeficienty na daňové výnosy, a určit tím výši cyklické složky státního rozpočtu, státních fondů anebo územních samosprávných celků.

Ke strukturálnímu saldu státního rozpočtu a státních fondů jsou následně přičteny cyklické příjmy státního rozpočtu a státních fondů a saldo očekávaných jednorázových nebo jiných přechodných operací na úrovni státního rozpočtu či státních fondů. Tím je odvozeno akruální saldo státního rozpočtu a státních fondů.

Posledním krokem je úprava salda z akruální metodiky ESA 2010 na národní metodiku hotovostních toků, ve které jsou sestavovány, projednávány a schvalovány státní rozpočet a rozpočty státních fondů. V akruálním saldu v metodice ESA 2010 jsou zohledněny operace, které souvisejí zejména s pohledávkami a závazky a o je-

jichž vliv musí být výsledné hotovostní saldo očištěno. Akruální a hotovostní metodika pohlížejí odlišně jak na finanční, tak na nefinanční operace státu, kdy vznikají pohledávky a závazky. Akruální přístup se snaží záznam přiřadit do období, do kterého věcně náleží, nikoliv kdy byl zaplacen. Odlišně se tedy zachází s daňovými příjmy, příspěvky na sociální pojištění, vyplacenými sociálními dávkami, úroky a jinými položkami. Dále se akruální saldo upravuje o operace, které v metodice ESA 2010 nemají vliv na výsledné saldo, ale jsou hotovostním příjmem či výdajem. Jedná se o úpravy, které jsou v akruální metodice např. přeceněním nebo specifickou metodickou úpravou. Naopak dochází k očištění o operace, které nejsou součástí hotovostního plnění státního rozpočtu, ale jde o příjem a výdaj státního rozpočtu v metodice ESA 2010.

Součet těchto metodických úprav a akruálního salda státního rozpočtu a státních fondů je potom odečten od očekávaných konsolidovaných hotovostních příjmů státního rozpočtu a státních fondů, čímž vznikne výdajový rámec státního rozpočtu a státních fondů.

Výdajový rámec na rok 2027 tak výhradně tvoří maximální povolený deficit státního rozpočtu a státních fondů na základě Fiskálně-strukturálního plánu v souladu s § 10 zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti a navýšení o únikovou doložku na obranu ve smyslu nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263, resp. §11, odst. 1, písmeno e) zákona o pravidlech rozpočtové odpovědnosti.

Výše konsolidovaného výdajového rámce státního rozpočtu a státních fondů na rok 2027 tak po zaokrouhlení na celé miliardy korun činí 2 661 mld. Kč (viz Tabulka č. 5.1). Rámec dovoluje státnímu rozpočtu a státním fondům dosáhnout deficitu 383,5 mld. Kč. Při rozpočtováném přebytku státních fondů ve výši 6,1 mld. Kč a po zaokrouhlení výdajového rámce tak vychází jako maximální přípustný schodek státního rozpočtu 389,7 mld. Kč. **Návrh státního rozpočtu je tak v souladu s odvozeným výdajovým rámcem.**

Soulad se zákonem č. 23/2017 Sb., o pravidlech rozpočtové odpovědnosti, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcí metodikou pro odvození výdajových rámců posuzuje Národní rozpočtová rada.

Tabulka 5.1: Odvození výdajového rámce na rok 2027

		2027
Povolené minimální primární strukturální saldo sektoru vládních institucí (hodnoty z FSP)	% HDP	-1,6
Povolené minimální primární strukturální saldo sektoru vládních institucí	mld. Kč	-147,7
Úroky sektoru vládních institucí	mld. Kč	-144,9
Únikové doložky povolující navýšení výdajové rámce*	mld. Kč	-70,0
Strukturální salda ostatních složek sektoru vládních institucí	mld. Kč	37,0
Strukturální saldo státního rozpočtu a státních fondů	mld. Kč	-399,6
Cyklická složka státního rozpočtu a státních fondů	mld. Kč	0,9
Jednorázová a jiná přechodná opatření státního rozpočtu a státních fondů	mld. Kč	0,7
Celkové akruální saldo státního rozpočtu a státních fondů	mld. Kč	-398,0
Úprava akruálního salda státního rozpočtu a státních fondů na saldo hotovostní	mld. Kč	14,5
z toho nové jaderné zdroje	mld. Kč	-3,7
Celkové hotovostní saldo státního rozpočtu a státních fondů	mld. Kč	-383,5
Celkové hotovostní příjmy státního rozpočtu a státních fondů (včetně EU)	mld. Kč	2 277,3
Odvozené maximální výdaje státního rozpočtu a státních fondů (včetně EU)	mld. Kč	2 660,8
Výdajový rámec státního rozpočtu a státních fondů (včetně EU, zaokrouhleno)	mld. Kč	2 661,0
Celkové hotovostní saldo státního rozpočtu a státních fondů (zaokrouhleno dle výdajového rámce)	mld. Kč	-383,7

Poznámka: *) Národní úniková doložka na obranu dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263.

Zdroj: Výpočty a predikce MF ČR